

OSAAMMEKO erottaa oikean kristillisyyden niistä virtauksista, jotka erehdyttävästi muistuttavat aitoa?

Eri harhojen eksyttävät ominaisuudet menevät keskenään osittain päällekkäisten ja niissä esiintyy useita vivahteita, joten niiden pääpiirteitten tunteminen on hyvin tärkeää. Asia on niin laaja, että siitä on mahdoton tehdä kaiken kattavaa esitystä. Kaikki tässä lehtisessä esitetyt väitteet tulee tarkoin tutkia ja hylätä se, mikä on Sanan kanssa ristiriidassa (Jaak. 3:2).

Onneksi löytyy Jumalan Sanaan perustuvaa tietoutta, jonka avulla raamatulliset käsitteet voidaan ymmärtää ja oikea ja väärä toisistaan erottaa. Raamatun tulkinta-avain on Jeesus Kristus; ”Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta” (Joh. 5:39).

Vanhurskautus ja pyhitys ovat kristinuskon peruskäsitteitä, joiden väärin ymmärtäminen on ollut ehkä kaikkein kohtalokkainta seurakunnan historiassa.

Pyhitystä on kahta lajia: Kertakaikkinen pyhitys (=vanhurskautus), jossa Jumala lukee Kristuksen ansion syyllisen hyväksi (kts. Room. 4:5), ja tämän hedelmänä jatkuva pyhitys (=elämän vanhurskaus). Kumpikin pyhitys on Jumalan työtä ihmisessä (1. Kor. 1:30), mutta ei tapahdu ilman asianomaisen suostumusta. Voidaan aiheellisesti sanoa, että näiden kahden käsitteen sekoittaminen toisiinsa aiheuttaa kaikki harhaopit kristikunnassa. Jos jatkuva pyhitys sekoitetaan kertakaikkiseen pyhitykseen, silloin tuloksena on oppi, jonka mukaan ihminen vanhurskautetaan hyvän vaelluksensa tähden. Tällöin Kristus olisi turhaan kuollut.

Elämme armotalouskauden aikaa, mutta Jumalan lakia ei silti ole kumottu, vaikka vuoden -92 Raamatun suomennos niin väittääkin (Ef. 2:15). Jos laki olisi kumottu, tällöin ei olisi syntiäkään. Mihin me silloin sovitajaakaan enää tarvitsisimme? Jeesus täytti lain — ei kumonnut sitä! Sama käänös sekoittaa toisiinsa myös sovituksen ja sovinnon (2.Kor. 5:18-19), jotka ovat kaksi eri asiaa. Sovitus on työ meidän puolestamme — ei meissä (A. Saarisalo, Raamatun sanakirja).

Paavali sanoo, että laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä (Room. 7:12). Lisäksi hän sanoo, että laki on hengellinen (Room 7:14).

On hyvin yllättävää, että suhtautuminen Jumalan lakiin paljastaa, onko kristillisuus tervettä vai ei. Lakiin nähden on olemassa kaksi erilaista suhtautumistapaa, jotka vievät hengellisen elämän hakoteille. Nämä ovat **lakihenkisyys (legalismi)** ja **lain hylkääminen (antinomismi)**.

On vielä kolmaskin, nimittäin ns. **seremonialismi**. Tämä on varsin selkeä harha, joka saa aikaan käsitystä siitä, että pyhät toimitukset (sakramentit) pelastavat. Monet uskosta osattomat ihmiset ovat tämän harhan vallassa, mutta uudestisyntyneillekin asia on usein epäselvä.

Sen sijaan legalismissa ja antinomismissa piilee todellinen

uhka uskovalle, koska niissä on tavattomasti eri vivahteita ja ainoastaan harvoin jos koskaan näistä kuuluu selkeää opetusta. Kummassakin tapauksessa ihmisestä itsestään tulee toimiva tekijä, subjekti ja Jumalasta ihmisen toiminnan kohde, objekti.

Tässä painanteessa on vertailu, josta nähdään legalismin ja antinomismien aiheuttamat vinoutumat, kun niitä verrataan raittiiseen kristillisyyteen. Vertailu on puutteellinen ja kukaan ei voi tehdä siitä täydellistä, koska vaihtoehtoja on niin runsaasti.

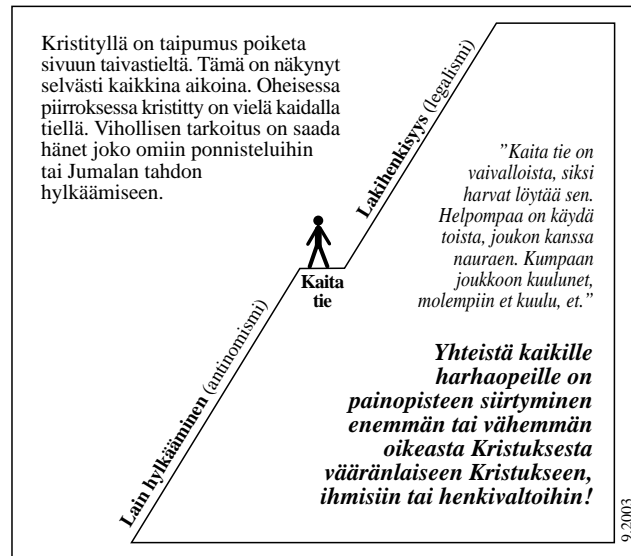
On huomattava, että pelkkä vilpittömyys ei varjele eksytyksiltä, tarvitaan lisäksi rakkaus totuuteen, joka on Jumalan edessä hyvin merkityksellistä — ei niinkään jo saavutetun totuuden määrä (2. Tess. 2:10 ja 2. Tim. 4:4). *Jeesus on tie, totuus ja elämä* (Joh.14:6).

Raamattu vakuuttaa selkeästi, että tulevina aikoina (meidän aikanamme?) *moniaat* (jotkut) *luopuvat pois uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja* (1. Tim. 4:1).

Sekä laki, että evankeliumi ilmoittavat Jumalan tahdon ja Hänen rakkautensa ihmistä kohtaan. Niitä ei saa irrottaa toisistaan eikä sekoittaa keskenään. Kummallakin on oma tarkoituksensa. Laissa Jumala ilmoittaa pyhyytensä ja vanhurskautensa, evankeliumissa rakkautensa ja armonsa. Jälkimmäistä ei voida ymmärtää oikein ilman edellisen ymmärtämistä.

Oikea kristillinen julistus sisältää sekä lain että evankeliumin. Laki on kuin peili, joka osoittaa ihmisen syntisyyden ja tekosynnit, evankeliumi osoittaa tien syntien anteeksisaamiseen ja vapautumiseen synnin vallasta. Armo kasvattaa siihen, mitä laki vaatii (Tiit. 2:11,12).

Korkein asema, mikä ihmisellä voi Jumalan edessä olla, on armahdetun syntisen asema.

Tätä ja myös muita asiaan liittyviä monisteita ja kirjasia on saatavana: Juurikasvukustannus, Mankolantie 16 a, 40200 Jyväskylä, puh. (014) 633 334

Miten erotat aidon kristinuskon epäaidosta?

Kristinuskko on Kristuksen sisäistä tunteamista, toisin sanoen se on Kristuksen elämää ihmisessä. Se on henkilökohtaista uskoa ja luottamusta Jumalaan perustuen Jeesuksen ristinkuolemallaan hankkimaan sovituksen ja Hänen ylösnousemukseensa.

Kristinuskoon sisältyy selkeä ja tunnistettava oleva oppi (2. Joh. 9-11). Tämän opin tunteminen ja siinä pysyminen on kristitylle kaikkein keskeisin kysymys. Ei siis ole lainkaan samantekevää, olemmeko siihen nähden oikeassa vai väärässä.

Jos olet uudestisyntynyt Jumalan lapsi, niin Kristuksen Henki, joka sinussa asuu, reagoi epäaitoon kristillisyyteen siten, että alat tuntea outoa ahdistusta ja levottomuutta sisimmässäsi. Tämä voi ilmetä hengellisessä tilaisuudessa, kirjaa lukiessa, puhetta tai musiikkia kuunnellessa jne. Saatat kuvitella, että tämä epämääräinen ahdistuksen tunne on vain oman sisimpäsi tuotetta ja siksi epäluotettavaa. Jos toista varoituksesta huolimatta lähdet mukaan outoon virtaukseen, niin pikkuhiljaa tuo hento ’ääni’ sisimmässäsi vaikenee. Monet ovat tällaista kokeneet.

Raamatun mukaan todelliset ja tapahtuneet ihmeetkään eivät riitä todistamaan sitä, että tällöin on kysymys aidosta Jumalan työstä (kts. Matt. 7:22 ja 24:11).

(Lue seuraavaksi johdanto ja sitten vertailu)

KRISTILLISYYS (raitis ja aito)

Tuntomerkkejä:

Julistus; Kerrotaan, mitä Jumala on tehnyt, tekee ja tulee tekemään (pohjautuu Raamattuun tai ei ole sen kanssa ristiriidassa). Ei sido ihmisiin eikä tunnekokemuksiin. Perustaa kaiken hyväksi koettuun raamatulliseen uskoon ja asyiateydessä pysyvään oppiin. Tutkii ja koettelee kaiken.

Korostaa:

Jumalan pyhyyttä, Jeesuksen ristinkuoleman ja ylösnousemuksen kautta tapahtunutta sovituksista ja lunastusta ja näinollen Hänen täytettyä ja valmista työtään ainoana pelastuksen perustuksena, ihmisen turmeltuneisuutta ja pienuutta (myös uskovana oltaessa), Raamatun auktoriteettia. Lihaan tullut Kristus on A ja O, alku ja loppu.

Sallii:

Arvostelun, keskustelun, arvioinnin, erilaisuuden ja terveen järjen käytön (Ap.t. 17:11, 1. Kor 10:15).

Rakastaa:

Vaatimattomuutta, yksinkertaisuutta, teeskentelemättömyyttä, oikeaa nöyryyttä, hiljaisuutta (Ef.4:2, 1. Tess. 4:11).

Johtaa:

Herätykseen, kääntymykseen / uudestisyntymiseen, kiitollisuuteen, vapauteen, aitouteen, Jumalaan luottamiseen, todelliseen iloon, puhtauteen, rauhaan, avoimuuteen, täyteen ymmärrykseen, pois itsensä tuijottamisesta, realistiseen kuvaan itsestä, erottautumiseen maailman hengestä, henkien koettelemiseen, yksilön ja seurakunnan terveeseen hengelliseen kasvuun ja hyvinvointiin sekä lepoon Kristuksessa.

Terveessä kristillisyydessä ymmärretään, että Jumalan työ ihmisessä on täydellistä armoa ja Hänen vaikutustaan. Ihmisen osuus rajoittuu Jeesuksen sovitus työn henkilökohtaiseen omistamiseen ja siihen, että hän sallii Jumalan työn ja vaikutuksen jatkuvan elämässään. Kristus-elämän hedelmänä ihmisessä ilmenee tottelevaisuutta ja kuuliaisuutta Jumalan tahdolle ja halua saada syntymään tätä elämää myös toisissa. (Fil. 2:13).

Thomas Wilcox on kirjassaan 'Kallis hunajanpisara' sanonut: "Kristus, yksin Kristus, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi, lunastukseksi (1. Kor. 1:30), ei nöyrytykseni, eivät tekoni, ei armon kokemukseni eikä mikään muu, silloin ihminen on päässyt sinne, mihin aallot eivät ylety."

"...ja he tunsivat heidät niiksi, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa." (Apt. 4:13)

Toiminta vaihtuu Elämäksi.

LAKIHENKISYYS (legalismi)

Tuntomerkkejä:

Julistus; Kerrotaan Jumalan teoista, tämän rinnalla korostetaan myös ihmisen tekoja, nostetaan esiin uusina 'oppeina' vaikeasti tarkistettavia asioita Raamatun kertomusten ajoilta (pohjautuu valikoiden Raamattuun, mutta lisää yhtä ja toista ja on osittain ristiriidassa Raamatun kanssa). Sitoutuu jonkin verran entiseen, mutta yleensä myös johonkin uuteen ja tuntemattomaan opetukseen. Tuntomerkkeinä lisäksi rakkaudettomuus ja armottomuus. Käsitys Jumalan rakkaudesta vääristyy. Ilmestykset alkavat selittää Sanaa – ei Sana ilmestyksiä.

Korostaa:

Johtajuutta, auktoriteetteja, inhimillisen vaikutuksen osuutta, suuria lukuja, syyllisyyttä, näyttävää toimintaa, ulkonaisia asioita, sisäistä 'tietoa'.

Ei hyväksy:

Arvostelua, keskustelua, avoimuutta, itsenäistä ajattelua ja oikeaa vapautta Kristuksessa.

Rakastaa:

Mahtipontisuutta, suuria eleitä, komeutta, massatapahtumia, erilaisia voimannäyttöjä, nöyristelyä, valtaa ja sen käyttöä, inhimillisiä sääntöjä.

Johtaa:

Itsevarmuuteen, omahyväisyyteen, kerskaukseen, ihmisidonnaisuuksiin, rauhattomuuteen, väärään syyllistämiseen ja syyllisyyden kokemiseen, henkilahjojen saamisen 'pakkoon' ja niiden saamiseen erilaisin konstein, itsensä tuijottamiseen, ahdistumiseen, pelkoon, masennukseen, pelastusvarmuuden kadottamiseen, ponnisteluihin ja loppuunpalamiseen, 'lihan pyhittämisen' yrityksiin, juonitteluihin, valheellisuuteen ja sen hyväksymiseen (tarkoitus pyhittää keinot), orjuuteen.

Legalismissa ihmisellä oletetaan olevan keinot saada itselleen Jumalan hyväksyminen ja tämän johtopäätöksen myötä on paljon toimintaa ja 'hengellistä' työtä. Tähän pyritään osittain omin voimin ja osittain Jumalan avulla. Legalismin eräs tunnusmerkki on 'kaupankäynti' Jumalan kanssa.

Legalismissa Uudesta Testamentista tehdään uusi laki ja Jeesuksesta uusi 'Mooses'.

"Tee Kristus rauhaksesi, älä hyviä töitäsi, tms. Sinä voit karkoittaa Kristuksen yhtä hyvin hyvillä teoillasi kuin synneilläsi". (Kallis hunajanpisara)

Elämä vaihtuu toiminnaksi.

LAIN HYLKÄÄMINEN (antinomismi)

Tuntomerkkejä:

Julistus; Yksipuolista Jumalan rakkauden korostamista (pohjautuu osin Raamattuun, mutta lisää yhtä ja toista ja on osittain ristiriidassa Raamatun kanssa), 'jumalallisen voiman' siirtoa henkilöstä toiseen. Julistus on valikoivaa ja pitää Jumalan käskyjä ja kieltoja ensisijaisesti Israelille kuuluvina ja lupauksia seurakunnalle kuuluvina. Pitää syntiä (jopa hyväksyttävänä) inhimillisenä heikkoutena. Jumalanpelon puuttuminen.

Korostaa:

Ihmisen hyvyttä Jumalan luomana, Jumalan rakkautta ja armoa, ulkonaista yhteyttä yhteisöjen välillä, sallivuutta. Ekumenia tulee tärkeämmäksi kuin opillinen selkeys.

Ei hyväksy:

Selkeää Sanan saarnaa, puhetta Jumalan vihasta syntiä kohtaan, pyrkimystä pyhitykseen (Hebr. 12:14), asioiden arviointia, arvostelua, keskustelua, kielteisiksi koettujen asioiden käsittelyä.

Rakastaa:

Nautiskelua, maailman ystävyttä, itseriittoisuutta. 'Rentoa kaveruutta' hyväksyvän Jumalan kanssa, tämä ilmenee esim. rukouksessa epäkunnioittavana puhetyylinä (slangina).

Johtaa:

Välinpitämättömyyteen Jumalan laista, opittomuuteen, yleisuskonnolliseen humanismiin, uskonnollisväritteeseen psykologiaan, maailmanmielisyteen, uskontojen yhdistymiseen (synkretismiin), tunnekokemusten etsintään, oikealta pohjalta lähtevän nöyrän ja vastuuntuntoisen kristillisen johtajuuden hylkäämiseen, Raamatun auktoriteetin poistuu harhaoppeihin ja okkultismiin.

Antinomismi pyrkii turhentamaan puhtaan elämän tavoittelun, kilvoittelun ja samalla koko evankeliumin sanoman. Se kätkee myös ihmisen todellisen, turmeltuun tilaan. Antinomismi 'poistaa' ihmisen syyllisyyden tunnon ja sotkee käsityksen Jumalan pyhydestä ja Hänen armostaan. Erityiset ylemmällä tasolla olevat 'Jumalan valitut' käyttävät uhkailua ja pelottelua 'allemmalla' tasolla olevia kohtaan.

Antinomismilla on yhtymäkohtia ns. New Age -oppiin ja idän uskontojen kanssa.

Toiminta ja elämä vaihtuvat nautiskeluksi.